

# **KREATÍV MOZGÁS – KREATÍV GYERMEK**

**Mesterprogram első szakaszának részterve**

**Készítette: Makai Valéria**

**2018**

"Csináljon bármit, ami nyitogatja szemét és eszét, szaporítja tapasztalatait. Ő azt hiszi, csak játszik. De mi már tudjuk mire megy a játék. Arra, hogy e világban otthonosan mozgó, eleven eszű és tevékeny ember váljék belőle." ( Varga Domokos)

Mesterprogramom célja egy kreatív és egyben preventív mozgásfejlesztéssel kapcsolatos óvodai jó gyakorlat kialakítása, ezért **a fejlesztő-innovátor** profilt választom. A jó gyakorlat minden óvadás korosztály számára lehetőséget teremt a mozgás segítségével való fejlődésre, Meglévő gyakorlatunkra és eredményeinkre alapozva, új tevékenységek, eszközök, megközelítések és módszerek beépítésével kívánok intézményi szintű innovációt végrehajtani.

A részletes terv elkészítését megelőzte az elmúlt évek gyakorlati tapasztalatainak folyamatos megbeszélése az óvodavezetővel, a szakmai munkaközösségek vezetőivel és a kollégákkal, mely során megfogalmaztam a mozgással kapcsolatos, elképzeléseimet, céljaimat előre vetítve mesterprogramommal kapcsolatos terveimet.

Az általános tervben megfogalmazott célok szükségességének indoklása:

- Óvodánk adottságai és felszereltsége kiválóak, a gyermekek mozgás-lehetősége szerteágazó: a csoportszobákon túl fedett terasz, tornaterem, külön udvar, továbbá kerékpár pálya, sportpálya és füves tornapálya, valamint rekortán futópálya áll rendelkezésünkre.
- Óvodánkban elvárás az óvodapedagógussal szemben, hogy biztosítva legyen a sok mozgással járó játék, a mindennapos mozgás. Az egyetlen kötelező tevékenységi forma a mozgás, amelyet rendhagyó módon csoportbontásban szervezünk, továbbá cselekvésbe ágyazott tanulási tevékenységek keretében valósítunk meg.

- Az utóbbi években megfigyeltük, hogy évről-évre nő a beszédhibás gyermekek száma, gyakrabban tapasztalható megkésett beszédfejlődés, mozgáskoordinációs gond, figyelemzavar, gyenge finom- motorikai képesség, amelyek háttérében általában a mozgáshiányos életvitel áll, továbbá hogy kimaradtak egyes mozgásformák kisgyermekkorban.
- A családok megváltozott életmódja miatt a gyerekek nincsenek hozzászokva a rendszeres mozgáshoz, noha egészséges fejlődésük érdekében igényelnék azt.
- Óvodánkban törekszünk arra, hogy a gyermekek minél többet mozogjanak, beleértve a nagy-mozgásokat és a finom mozgásokat egyaránt.
- A szabad mozgás feltételeinek megteremtése mellett irányított mozgásos foglalkozásokat is tartunk, törekszünk a tornaterem és a sportpályák teljes kihasználtságára, a mozgás-igény kielégítése mellett a mozgás megszerettetésére, a mindennapos mozgás iránti igény megalapozására.
- Óvodánk a legutóbbi felújítás során (2018-ban) egy nagyobb tornateremmel és egy nagyon jó minőségű rekortán futópályával is gazdagodott. A futópálya ötlete részben tőlem származik, e nevelési év szeptemberétől a tapasztalatok azt mutatják, hogy a gyerekek és az óvodapedagógusok egyaránt megkedvelték, kihasználtsága 100%-os.

A célok megvalósulásának közvetlen előzményeiről a mesterprogramon első, általános részében részletesen írtam:

- „Egészséges életmód, Mozgás/ Megmozgatlak” munkaközösség megalakulása
- Mozgáskotta módszer megismerése- minden óvodapedagógus részére
- Mozgáskotta „ Start” készletének megvásárlása, kipróbálása
- Mászófal tervezése
- Online továbbképzés: Egészséges életmódra nevelés az óvodában mindennapos mozgással
- Mezítlábas út

A mesterpedagógus pályázat beadásakor még nem áll minden információ a rendelkezésemre, így elképzelhető, hogy a mesterprogram megvalósulásának kezdő időpontjáig további, a mozgással kapcsolatos fejlesztések, előrelépések történnek intézményünkben.

A Mesterprogram időkereteit tekintve mindenképpen fontos megjegyezni, hogy előre nem látható események befolyásolhatják azt, ezért bizonyos értelemben rugalmasan kell kezelni azokat. Lényeges továbbá, hogy bizonyos tevékenységek időben párhuzamosan is folyhatnak, van lehetőség a program belső időkereteinek korrekciójára.

**A KREATÍV MOZGÁS- KREATÍV GYERMEK MESTERPROGRAM**  
**ÁLTALÁNOS TERVE**  
**2020. 01. 01- 2024.12.31**

| <b>RÉSZEI</b>        | <b>IDŐSZAK</b>              | <b>FELADATAI</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>TEVÉKENYSÉGEK</b>                                                          |
|----------------------|-----------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|
| <b>I. részterv</b>   | 2020. 01. 01 - 2022. 08.31  | <ul style="list-style-type: none"> <li>- helyzetfelmérés</li> <li>- a tervezett intézményi jó gyakorlat alapjainak összeállítása</li> <li>- a program részletes kidolgozása</li> </ul>                                                                                                                                   | Feltáró- elemző<br><br>Tudatos szakmai fejlődés<br><br>Fejlesztő- újító       |
| <b>II. részterv</b>  | 2022. 09. 01 - 2023.12.31.  | <ul style="list-style-type: none"> <li>- a kialakított program intézményi szintű bevezetése, kipróbálására</li> <li>- a tapasztalatok összegyűjtése és értékelése</li> <li>- az esetleges kiegészítések és korrekciók megtétele</li> <li>- egy belső kiadvány elkészítése („Kreatív mozgás- kreatív gyermek”)</li> </ul> | Feltáró- elemző<br><br>Tudatos szakmai fejlődés<br><br>Fejlesztő- újító       |
| <b>III. részterv</b> | 2024. 01. 01 - 2024. 12. 31 | <ul style="list-style-type: none"> <li>- az intézményi jó gyakorlat hivatalossá tétele</li> <li>- szélesebb körben történő bemutatása</li> <li>- az adaptáció lehetőségeinek kidolgozása</li> </ul>                                                                                                                      | Tudásmegosztó- segítő<br><br>Tudatos szakmai fejlődés<br><br>Fejlesztő- újító |

## **I. RÉSZTERV**

**2020. 01. 01-2022.08.31**

### **Tevékenység**

A Mesterprogram megalapozása, a tervezett intézményi jó gyakorlat elemeinek összeállítása, a program részletes kidolgozása folyik ebben az időszakban. Ez magába foglalja az aktuális helyzet elemzését, a lehetséges alkotóelemek vizsgálatát, a jó gyakorlat rendszerének tervezését. Az intézmény meglévő infrastruktúrájának, eszközeinek és a mozgásos tevékenységgel kapcsolatos pedagógiai-nevelési attitűdöknek és tevékenységeknek az új rendszerbe történő integrálását körültekintően kell végezni, az új elemek megismerésére, megfelelő helyük megtalálására elegendő időt hagyva. Fontos szempont az intézmény célrendszeréhez és terveihez való illeszkedés, alkalmazkodás.

A Mesterprogramnak ebben a szakaszában a feltáró-elemző majd a fejlesztő- újító tevékenység dominál.

#### **A tevékenység megvalósítása érdekében tett lépések:**

➤ 2020. 01. 01-2020.08.31.:

- Helyzetelemzés, az intézményben folyó mozgásos tevékenységek felmérése (csoport szinten, életkori bontásban, nemek szerinti bontásban, eszközhasználati és módszertani szempontból, óvodapedagógusok preferenciáinak vizsgálatával). A közös pontok és a markáns eltérések meghatározása, intézményi szinten egységes álláspont kialakítása.
- Eszközpark felmérése, személyi feltételek, ismeretek felmérése, SWOT analízis elvégzése.

- Nevelőtestület véleményének, tapasztalatainak vizsgálata (abból, ami van, mi az, amit érdemes tovább fejleszteni, mi az, ami kevésbé kihasználható, mire lenne még igény)
  - Források és lehetőségek felmérése (pályázati lehetőségek, alapítvány, szülők)
  - A szükséges/hiányzó ismeretek, eszközök be- és megszerzésének tervezése, szervezése (érintettek, időkeretek, források), valamint az intézmény céljaival és terveivel való harmonizálása
  - Egyeztetés a vezetővel, a fenntartóval, majd a nevelőtestülettel
  - A jó gyakorlatba tervezett programok és tevékenységek módszertani megalapozottságának, nevelési céljainak és megvalósíthatóságának vizsgálata
    - Évszakonként eltérő sportversengés (ősz – nyuszi futás, tél – szánkózás, korcsolya, tavasz – labdajátékok: fiúk-foci, lányok kiütő)
    - Nagyerdei ovi sportnap (akadálypálya, ötpróba, foci – intézményi szint, és/vagy intézmények közötti versengés).
    - Az óvoda eszközparkjának további bővítése (távolugró pálya, függeszkedők a belső udvarra, ugróiskola, twister a járdára, ringatók a tornaterembe).
    - Szülőkkel megvalósítandó programok: közös túrázás, nyílt napok keretében.
    - Sporthét szervezése- sportág bemutatkozó.
- 2020. 09. 01-2022. 08.31.: az előző időszakban megfogalmazott feladatok végrehajtása
- Személyi feltételek megteremtése (módszertani továbbképzések, nevelőtestületen belül szervezett tréningek).
  - Tárgyi feltételek kialakítása, eszközbeszerzés, telepítés.
  - „Kreatív mozgás – kreatív gyermek” program gyakorlati kidolgozása, módszertani innováció kialakítása, bevezetésre előkészítése

## **Elvárt eredmények/produktumok**

Az első részterv időszakának végére a „Kreatív mozgás – kreatív gyermek” program gyakorlatilag készen van. Elkészültek a szükséges tervek, módszertani leírások, megvannak a szükséges eszközök, ismeretek, kialakultak a kipróbálás feltételei, az érintett óvodapedagógusok, dolgozók rendelkeznek a szükséges információkkal, ismeretekkel, a nevelőtestülettel való egyeztetésre is sor került. A program készen áll arra, hogy bevezetésre kerüljön a következő részterv időszakában.

## **Ellenőrzés és értékelés**

Az I. részterv időszakában első sorban önellenőrzésről beszélhetünk, mert a program kialakítása folyik. A programba bevont „Mozgás/Megmozgatlak” munkaközösség, munkaközösségi tagok, valamint óvodapedagógusok véleménye, visszajelzései fontosak, de lényeges, hogy ebben a szakaszban a programot első sorban én ismerem teljes egészében, a kollégák csak részinformációkkal, tapasztalatokkal rendelkeznek.

Az időszak végén a program bemutatásra kerül a nevelőtestület számára (ppt), ekkor van lehetőség a teljes rendszer ismeretében az észrevételek megtételére.

Amennyiben ezek meghatározó sarokpontokat érintenek, akkor szükséges azok figyelembevételével a korrekció. Bizonyos elemekről nem dönthető el elméleti szinten, hogy mennyire illeszthetők be a programba, ezek esetében a megvalósíthatóság lehetősége az, amire koncentrálni kell.

Amennyiben nem merül fel kritikai észrevétel, és a fenntartó, a vezető, és a nevelőtestület támogatja a program kísérleti bevezetését, úgy megkezdődik a II. szakasz.



## Szükséges erőforrások

A program megvalósítását illetően a pályázat beadásának időpontjában még nem áll rendelkezésre minden információ az erőforrások tekintetében. Alapvetően hat erőforrás van, amire a program megvalósítása során eltérő mértékben támaszkodhatunk:

- Fenntartó: eddigi tapasztalataink alapján a Fenntartó anyagi lehetőségei korlátozottak, de a lehetőségekhez mérten megkapjuk, amire szükség van, betervezhető a költségvetésbe.. Megfelelő szakmai érvekkel alátámasztott reális igények teljesítésre kerülnek.
- Óvoda Alapítványa: az Alapítvány bevételei alapvetően tervezhetőek, a felhasználás módjáról a kuratórium dönt. Pontosan meghatározott cél esetében várható a támogatás.
- Alapítványi bál bevétele: az Alapítványi bál minden évben megrendezésre kerül, a bevétel célja nyilvános. A tervek között szerepel egy mászófal kialakítása az udvaron, tehát reális esély mutatkozik arra, hogy ehhez kapunk támogatást.
- Szülői felajánlások: a szülői közösség összetétele változó, ezért nem tudható előre, hogy az adott időszakban milyen típusú támogatásra számíthatunk. Az anyagi támogatás mellett akár eszköz-felajánlás (pl.: építőanyag, sport-eszköz ajándékozása, kellékek), vagy program-típusú támogatás (jelenleg pl.: vannak labdarúgó szülők, kosaras nagyszülők, akik edzéseket biztosíthatnak), de volt már példa arra is, hogy valaki komplett mászó programot szervezett a gyerekeknek, biztosította az eszközöket is.
- Pályázat: a Mesterpedagógus pályázat elkészítésekor még nem tudni, hogy kiírásra kerül-e olyan pályázat, amely feltételeinek meg tudunk felelni. Amennyiben igen, az még nem jelenti azt, hogy támogatáshoz jutunk-e. Ezért pályázati forrásra nem alapozhatunk, amennyiben mégis sikerül hozzájutnunk, az gazdagíthatja a programot.
- Saját forrás (önerő): saját szakmai továbbképzésemet terveim szerint önköltséges formában végzem el, és nem kizárt, hogy lesznek olyan óvodapedagógus-társaim, akik hasonlóképpen döntenek.

Amennyiben egy-egy képzést szükségesnek látunk, de a továbbképzési tervben épp nem mi vagyunk soron, a legbiztosabban önerőből tudjuk elvégezni azt. Anyagi lehetőségeink korlátot szabnak ennek, de optimális esetben találunk megfelelő továbbképzést (vagy be tudunk vonni egyéb forrást).

A Mesterprogram költségvonzata még nem látható pontosan, de reális esély mutatkozik arra, hogy több forrás bevonásával sikerül megvalósítani.



|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                            |  |                                                                               |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|-------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>közös pontok és a markáns eltérések <i>meghatározása</i>, intézményi szinten egységes álláspont <i>kialakítása</i>.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- A jó gyakorlat rendszerének tervezése</li> <li>- Személyi feltételek, ismeretek felmérése</li> <li>- <i>SWOT analízis elvégzése</i>.</li> <li>- Források és lehetőségek <i>felmérése</i> (pályázati lehetőségek, alapítvány, szülők)</li> <li>- A szükséges/hiányzó ismeretek, eszközök be- és megszerzésének <i>tervezése, szervezése</i> (érintettek, időkeretek, források), valamint az intézmény céljaival és terveivel való <i>harmonizálása</i></li> <li>- <i>Egyeztetés</i> a vezetővel, a fenntartóval, majd a nevelőtestülettel</li> </ul> |  | <p>Kialakultak a kipróbálás feltételei, az érintett óvodapedagógusok</p> <p>Megvannak a szükséges eszközök, ismeretek.</p> <p>Írásos dokumentum<br/>Írásos tervezet</p> <p>A dolgozók rendelkeznek a szükséges információkkal, ismeretekkel</p> <p>A nevelőtestülettel való egyeztetés</p> |  | <p>-Alapítványi bál bevétele</p> <p>-Szülői felajánlások</p> <p>-Pályázat</p> |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|-------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                         |                                                                                                                                         |  |                                                                                                                   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                  | - A jó gyakorlatba tervezett programok és tevékenységek megalapozottságának, nevelési céljainak és megvalósíthatóságának vizsgálata                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                         | Írásos dokumentumok                                                                                                                     |  |                                                                                                                   |
| <b>2020. 09. 01-2022. 08.31</b><br><br>Az előző időszakban megfogalmazott feladatok végrehajtása | - Személyi feltételek <i>megteremtése</i> (módszertani továbbképzések, nevelőtestületen belül szervezett tréningek).<br><br>- Új elemek megismerése, megfelelő helyük megtalálása<br>- Tárgyi feltételek <i>kialakítása</i> , eszközbeszerzés, telepítés.<br>- „Kreatív mozgás – kreatív gyermek” program gyakorlati <i>kidolgozása</i> , módszertani innováció kialakítása, bevezetésre <i>előkészítése</i> | Feltáró- elemző<br><br>Fejlesztő- újító<br><br>Tudatos szakmai fejlődés | Tapasztalatok bővítése, tanúsítványok szerzése<br><br><br>Eszközök esetleges bővítése<br><br>„Kreatív mozgás – kreatív gyermek” program |  | -Fenntartó<br><br>-Pályázat<br><br>-Óvoda<br>Alapítványa<br><br>-Saját forrás (Önerő)<br><br>-Szülői felajánlások |

|                                                            |                                                                                                                                                                 |                                  |                                                      |                                                                                                         |  |
|------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------|------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p><b>Az időszak<br/>végén<br/>2022. 08.31-<br/>ig</b></p> | <p>A program <i>bemutatásra</i> kerül a nevelőtestület számára (ppt), ekkor van lehetőség a teljes rendszer ismeretében az <i>észrevételek megtételére</i>.</p> | <p>Tudásmegosztó-<br/>segítő</p> | <p>PPT: A program bemutatása a nevelőtestületnek</p> | <p>A nevelőtestület tagjainak:<br/>- véleménye<br/>- visszajelzése<br/>Korrekcio<br/>(ha szükséges)</p> |  |
|------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------|------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

## Bizonytalanságok

A jelen pályázati anyag elkészítése és a Mesterprogram tervezett kezdete között viszonylag hosszú idő telik el, ami magában hordoz némi bizonytalanságot, úgymint:

- A program kialakításakor a jelen helyzetből indulhatok csak ki, de azt, hogy kicsit több, mint egy év múlva mi lesz, nem tudom pontosan megjósolni. Ezért került az első részterv elejére egy viszonylag átfogó helyzetfelmérés (konkrét példa: ezen pályázat írásának kezdetekor egy a témához kapcsolódó online továbbképzés még csak középtávú tervem volt, de mire az anyaggal elkészültem, kiderült, hogy rövid távon – tehát még a mesterprogram kezdeti dátuma előtt fog megvalósulni. Ha nagyjából 3 hét alatt bekövetkezhet egy ilyen változás, akkor nem túlzás azt feltételezni, hogy 12-14 hónap alatt is előfordulhat hasonló.
- A Mozgáskotta módszerrel épp most ismerkedünk (noha ezt is későbbre terveztem, de egy támogatásnak köszönhetően így alakult), nem tudhatom, hogy a mesterprogram kezdetekor milyen tapasztalataink lesznek, tovább akarjuk-e fejleszteni, vagy más módszerekkel (Pl.: TSMT torna) ismerkedünk inkább – ezért nem tudom pontosan meghatározni, hogy a Mozgáskotta milyen szerepet játszik majd a kidolgozásra kerülő programban.
- A programba kerülő tevékenységek alapjait már felvázoltam, de előre nem tudom, hogy azok mennyire lesznek megvalósíthatók – ez majd az adott előkészületi szakaszban derül ki pontosan. Itt meghatározó a nevelőtestület attitűdje, hiszen intézményi szintű kezdeményezésekről is szó van.
- Tárgyi és eszközellátottságunk alapvetően jó, azt azonban nem tudom teljes biztonsággal előre megjósolni, hogy mire lesz szükség egy év múlva, ezért lesz igényfelmérés a Mesterprogram első résztervének kezdeti időszakában.
- A személyi feltételek tekintetében szinte majdnem saját magammal tervezhetek csak, hiszen a nevelőtestület összetétele folyamatosan változik, és erre nincs ráhatásom. Csak a nyugdíjba készülő kollégák távozása „tervezhető”, az egyéb fluktuáció (gyermekvállalás,

munkahelyváltás, tartós betegség) nem, mint ahogyan az sem, hogy a távozók helyébe érkező új kolléganők milyen egyéb képzettségekkel, kompetenciákkal rendelkeznek majd. Felvételnél, amennyiben lehetséges az interjúk célzottan a programhoz való viszonyra is irányulhatnak, és ez is befolyásolhatja a kolléga kiválasztását.

- A Mesterprogramhoz kapcsolódó kiadások egyelőre csak mérsékelten tervezhetők, részben a fentiek miatt, másrészt pedig azért, mert a források tekintetében is sok a bizonytalansági tényező, amelyek csak az adott időszakban lesznek pontosíthatók.

Általánosságban jellemző tehát, hogy a viszonylag távoli kezdő dátum miatt a tervezetet rugalmasan kell kezelni, a már meglévő vagy elérhető erőforrásokra alapozva haladni a megvalósításban.